

KlaaiKlets

Informatie bulletin van de Vereniging Klaaiwurk

Vijfde jaargang, no.4, juni 2017

Meld je nu aan voor het nieuwe seizoen!

Het cursusaanbod voor het seizoen 2017-18 op onze site www.klaaiwurk.nl is weer actueel en je kunt je vanaf nu aanmelden. Kijk onder het kopje cursussen naar de cursus die bij jou past.

Ben je een **beginner**? We hebben dit seizoen 2 starterscursussen voor je beschikbaar waarin je kunt kennismaken met draaien én handvormen: op woensdagavond en donderdagavond.

Aanmelden kan via het linkje bij de cursussen of via aanmeldingen@klaaiwurk.nl (graag onder vermelding van de cursus waarvoor je je aanmeldt). We hopen je te zien in het nieuwe seizoen!

(vanwege een technisch hikje, staat de pagina van woensdagmiddag nog niet online, daar werken we aan! maar aanmelden via een mailtje kan natuurlijk al wel)

Toch wel erg leuk, gietklei!

Vanaf januari zijn we in de maandagavondgroep, samen met Liesbeth Kamp, bezig geweest met gietklei en het maken van gipsmallen.

Toch wel erg leuk! Wat veel mogelijkheden om er toch je eigen creatie van te maken. We hebben veel decoratietechnieken besproken en uitgetoet. Je kan b.v. de gietklei kleuren en met deze kleurtjes een motief in je mal maken waarna je de mal vol giet.

Ook is het erg leuk om vormen te versnijden en weer met een beetje gietklei aan elkaar te plakken. Anja is verschillende vormen gaan stapelen en heeft hiervan lampen en vazen gemaakt. Djoke heeft van gietporselein lampenkapjes gegoten.

We zijn begonnen met een mal te maken van een bestaande vorm. Deze vorm 6 keer ingezeept, vervolgens uitgepoetst en gips eromheen gestort. Soms is het nog een hele klus om de vorm weer uit de gipsmal te krijgen.

ALV en een bedankje

Op 21 april hebben we onze voorjaarsALV gehouden. Traditiegetrouw deden we dat in het atelier in Boksum, waar we elkaars werk hebben bewonderd en konden bijkletsen met de mensen uit de andere groepen, onder het genot van heerlijke zelfgemaakte koek en hapjes. Het was een gezellige avond.

Een paar weken later, op 20 mei, hebben we het atelier grondig gepoetst. En dat kon dit jaar grondig, omdat we een fantastische opkomst hadden. Aan alle helpers daarom een groot: **BEDANKT!!!**

Daarna heb ik van klei vormen voor kopjes gemaakt en hiervan een mal gemaakt. Voordeel: je hebt toch je eigen vorm en een van natte klei gemaakte vorm laat heel gemakkelijk los uit de gipsmal. Vervolgens hiervan heel veel kopjes gegoten. De L.R glazuren doen het heel goed op de steengoed gietklei.

Afke Klaver-Andreae

We gingen erop uit!

Nadat we elkaar allemaal gevonden hadden op de carpoolplaats bij Leeuwarden, zijn we met vijftien personen en een aantal auto's naar Veenhuizen gereden. Het was schitterend weer, dus de rit er naartoe was al aangenaam. Het aangename van carpoolen, is ook dat je ineens naast iemand zit, waarmee je mooie gesprekken hebt die je in je eentje niet gevoerd zou hebben.

Om twaalf uur zijn we bij de ingang van De Kunsttuin hartelijk ontvangen door Judith Reedijk, eigenaresse van de beeldentuin. In de tuin is ook haar werkplaats gevestigd in een van de 100 rijksmonumenten die Veenhuizen rijk is; een bewaarderswoning uit de tijd dat Veenhuizen nog een dwangkolonie en rijkswerk-inrichting was.

Gebruiskeramik

Judith vertelde in de rondleiding van ongeveer een uur over het werk dat op het moment in de tuin te zien is. De expositie "Fluisteringen" laat werk van keramiek zien van onder andere Veronique Depondt uit Frankrijk, Mirjam Kerstholt, Emma v.d. Meulen en Loes Wolf.

Loes Wolf, portret van een meisje

De beeldengroep van Tanneke Barendregt maakte ook indruk:

Ook is er werk te zien van kunstenaars die met andere materialen werken, zoals steen, glas en hout, van onder andere Sabine Moshammer, Wietse de Jonge en Rense Jansen.

Na de rondleiding hebben we heerlijk koffie en thee gedronken in de schaduw op het terras.

Na dit aangenaam verpozen ging een ieder in zijn eigen tempo de tuin en galerie nog eens door en genoot van de enorme diversiteit aan beelden.

Dit is ook wat Judith beoogt met haar Kunsttuin; om ook binnen het gebied van de keramische kunst de verscheidenheid aan technieken en stijlen te laten zien.

Om ongeveer half vier ging iedereen heel voldaan en geïnspireerd weer naar huis. Dit bezoek is voor iedereen zeker voor herhaling geschikt. Dus ook voor diegenen die nu niet mee konden; hou deze tuin in de gaten! Haar website is www.dekunsttuin.nl, en de tuin is dit seizoen geopend vanaf nu tot en met 17 september, van woensdag tot en met zondag van 13-17 uur.

Dineke Taal

Cursus gasoven stoken

Begin maart is er bij Klaaiwurk een gasstook-cursus gegeven door Frans van den Brink. De oven stond al een poosje te wachten om in gebruik genomen te worden. Het was nog zoeken naar de juiste docent die ons iets wilde leren. We kwamen uit bij Frans van den Brink: een pottenbakker die stookt met een gasoven en ons graag iets wilde leren. Dat leren is zeker gelukt. Wat een enthousiaste docent en wat een hoop kennis heeft hij op het gebied van klei, stoken en glazuren.

De eerste ochtend hebben we kennism gemaakt en hebben we het een en ander geleerd over klassieke reductieglazuren. Bij reductiestook onttrek je zuurstof uit de oven. Iets wat met een elektrische oven niet mogelijk is. Hierdoor krijg je meer mogelijkheden wat betreft kleur in glazuur.

Het grootste voorbeeld vind ik zelf de ossenbloedrood (ik heb nog niet zo veel ervaring dus zoveel voorbeelden heb ik niet ;) zie het plaatje hiernaast: op beide schaaltes zit hetzelfde glazuur alleen 1 is in de gasoven gebakken (rood-bruin) en de andere in de elektrische oven (blauw-groen). Het glazuur wat hier op zit heet ossenbloedrood.)

De eerste ochtend was een ochtend vol met informatie en de opdracht om kommetjes te draaien en glazuren te maken.

De 2^e bijeenkomst was de stookdag. Eerst nog het werk glazuren voordat het de oven in kon. Tijdens het glazuren nog uitleg gekregen over het dompelen van werk. Iets wat ik vaker ga doen. Ik dompel eigenlijk alleen bij aardewerk en dan blanke glazuur. Nu nog de oven inladen en gassen maar! Om 12:00 uur kon de oven aan. Eerst rustig opstoken tot voorbij 575 graden daarna mocht de oven wat sneller opgestookt. Vanaf ongeveer 900 graden begint het puzzelen. Nu moet de temperatuur omhoog, maar de zuurstof omlaag. Dit is vooral kijken naar de vlam die uit de schoorsteen komt en de vlammen die onder de oven likken, draaien aan de gastoevoer, spelen met de uitlaatklep. Vooral hopen dat de temperatuur blijft oplopen. Dit alles kostte ons heel wat uurtjes puzzelen. Tot ongeveer 21:00 uur, toen we eindelijk 1.260 graden haalden.

Nu nog een half uur op deze temperatuur blijven en toen kon het gas eraf. Oven uit rond 21:30 uur. De tijd dat we niet bij de oven waren heeft Frans ons van alles verteld over glazuren, glazuur proeven maken, hoe je eigen glazuur te ontwikkelen enz. Frans kan boeiend vertellen over zijn passie. Het stoken duurde veel langer dan gepland. We dachten voor het avondeten klaar te zijn maar dat was niet zo. Toen is Afke haar dochter zo lief geweest om voor ons een overheerlijke maaltijd te koken. Super was dat.

Voordat we de oven uit konden pakken, moesten we eerst nog wat dagen wachten. We wilden er wel graag allemaal bij zijn dus 5 dagen wachten, dat was heel spannend. Afke had alles dichtgebouwd zodat we niet even stiekem konden spieken.

Eindelijk was het dan tijd dat de oven open mocht. De stook was gelukt!! Alles werd zorgvuldig bekeken en conclusies getrokken. De oven was niet overall even goed op temperatuur geweest, reductie was wel goed. Er kwamen mooie resultaten uit de oven.

Met alle tips en info van Frans mochten we dan zaterdag 20 mei zelf aan de slag, zonder begeleiding. Een beetje begeleiding hadden we wel, want Pieter heeft thuis een gasoven en heeft deze al een aantal keer gestookt, dus Pieter werd gedoopt tot hoofd gasovenstook. Met wat aanpassingen in de oven is het gelukt om de temperatuur gelijkmatiger te krijgen. We hebben iets hoger gestookt. Het resultaat was super.

Ik geloof dat Frans best een beetje trots op ons was. Hij heeft de foto's van de resultaten op Facebook kunnen bewonderen. Zijn reactie op Facebook: *Wow! Wat leuk dat jullie alweer gestookt hebben. Ziet er geweldig uit. Ik zie cobaltblauw, koperrood, celadon, rutielblauw? Ben zeker ook benieuwd of de temp verdeling al beter was. + 3 duimpjes omhoog*

Het is dus eindelijk gelukt om de gasoven goed aan het werk te krijgen. Voor een volgende keer hoop ik dat we nog iets sneller op temperatuur kunnen komen en graag wil ik nog wat glazuren uitproberen. Mij helemaal toeleggen op gasstook wordt hem waarschijnlijk niet, want er zijn nog zoveel andere mogelijkheden met keramiek en stoken. Ik vind het moeilijk om mij te focussen op 1 richting binnen de keramiek. Volgens mij heeft iedereen deze cursus naar tevredenheid gevolgd, ik in ieder geval wel.

En nogmaals: Bedankt Frans van den Brink, voor deze inspirerende en leerzame cursus!

Anja Dekkers

Wie wil helpen bij de UITmarkt?

Eind augustus, vermoedelijk de 27^e, vindt weer de UITmarkt in Leeuwarden plaats. Wie vindt het leuk om te komen helpen?

We nemen een draaischijf mee, dus er kan gedraaid worden, en verder proberen we mensen vooral enthousiast te maken.

Een mailtje om je aan te melden voor hulp is welkom!

Agenda

- April t/m juni: Tiety Koonstra exposeert in de Dynamische Keramiekwinkel, Kleine Hoogstraat 9 te Leeuwarden
- Mei en juni: Jan van Hulzen en Afke Klaver-Andrae exposeren bij Vakwerk Burgum, Tsjibbe Geartsstrjitte 3, Burgum

Ga je (lid, docent) ook ergens exposeren? Mail ons, dan zetten we jouw expositie erbij!

In de KlaaiKlets stelt docent Liesbeth elke keer aan een cursist een aantal vragen. Deze keer: Wietske Bruinsma (woensdagochtendgroep)

Hoe lang volg je al een cursus bij Klaaiwurk?

In januari 2016 heb ik een aantal lessen gevolgd voor beginners. Dat was de combinatie draaien (6 lessen) en handvorm (6 lessen). In september 2016 heb ik me ingeschreven voor de cursus voor beginners en heb ik me volledig gericht op het draaien. Liesbeth Daale was beide keren mijn docent.

Was je al eerder met klei bezig?

Als mij als kind werd gevraagd wat ik wilde worden, dan was het antwoord steevast: "pottenbakker". Ik was gefascineerd door de manier waarop vazen, kommen en schalen zomaar uit de klei worden opgetrokken. Hoewel het er nooit van is gekomen heb ik die wens altijd in gedachten gehouden.

Twee jaar geleden heb ik mijn draaischijf gekocht. Hij stond te koop in het dorp, dus dat leek me een teken. Ik heb twee keer bij iemand geoefend en toen wist ik het zeker: "Dit is wat ik wil leren!" Ik heb gezocht naar goede lessen in de buurt en zo kwam ik uit bij Klaaiwurk.

Gebruik je ook je eigen keramiek?

Ik heb een suikerpotje gemaakt die nu dienst doet als zodanig. Het is de tweede uitvoering. De eerste had een kleine standring waardoor hij wat eleganter oogde, maar eenmaal gevuld met suiker bleek hij topzwaar met kantel effect. Al doende leert men.

Waar ben je op dit moment mee bezig? -Wat is je volgende doel?

Oei, dat is heel veel. Er is nog zo veel te onderzoeken. Op dit moment ben ik thuis bezig met gietklei, zoeken naar mooie vormen en daar gipsmallen van maken. Ook het proces van rakustoken vind ik fascinerend. De oerkrachten, de verbluffende resultaten... Daar wil ik ook meer mee gaan doen.

Waarmee ben je erg blij wat je zelf gemaakt hebt?

Het draaien gaat me steeds beter af. Ik ben heel blij met mijn laatste kommetjes en ook met mijn twee kannetjes met Engelse tuit.

En had je ook een grote mislukking of tegenvaller?

Haha, heel veel! Ik ben van het experimenteren, dus het aantal mislukkingen is groot. Aan de andere kant zijn er soms ook onverwacht positieve resultaten. Zoals het blauwe potje rechts op de foto waarbij het glazuur niet overal heeft gehecht, maar wat juist een bijzonder effect geeft.

Welke keramiek spreekt je aan, heb je misschien een keramist die je inspireert?

Gebruiksvoorwerpen trekken altijd mijn aandacht. Van trechterbekers tot hedendaagse voorwerpen, van potten tot tegels. Ik verzamel sinds kort ook oude scherven, want mijn twee mannetjes komen regelmatig thuis met bodemvondsten voor mem.